

УДК 351.858

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ ©

І.І. НІКОЛІНА,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри економічної
кібернетики та інформаційних систем,

М.В. БОНДАР,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної
кібернетики та інформаційних систем,
Вінницький торговельно-економічний
інститут КНТЕУ
(м. Вінниця)

У статті запропонована модель оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком та її практична апробація.

Обґрунтовано, що незважаючи на досить тривалий період розвитку методів та використання окремих спеціальних технологій, відсутній уніфікований підхід до їх розробки, інтерпретації та використання у системі регіонального управління соціальним розвитком, тому постає необхідність у наведенні практичного прикладу побудови моделі оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком та її реалізації. Зауважено, що під час розроблення методики оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком доречним є використання індикаторів регіонального індексу людського розвитку для України, які є узагальненням зв'язків явищ і процесів, що існують в соціумі. Запропоновано об'єднати первинні показники людського розвитку в чотири основні блоки, за якими в подальшому і буде розраховуватись індекс: матеріальний добробут; демографічний розвиток; рівень освіти; розвиток ринку праці. Продемонстровано практичну апробацію моделі оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком. Доведено, що використання методики оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком забезпечує як обґрунтованість порівнянь ефективності управління регіональним соціальним розвитком окремих регіонів країни, так і динаміку протягом певного періоду для окремого регіону; дозволяє виконувати методологічно коректні зіставлення як за інтегральним індексом, так і за його складовими – індексами окремих аспектів розвитку; сприяє визначенню найбільш сильних й проблемних регіонів.

Ключові слова: оцінювання, соціальний розвиток, ефективність управління, індикатори ефективності управління регіональним соціальним розвитком, показники ефективності, рейтинг.

Табл. 1. Рис. 2. Літ. 9.

Постановка проблеми. Оцінювання ефективності управління соціальним розвитком регіонів забезпечить ідентифікацію соціальних проблем та, відповідно, слугуватиме інформаційною базою для своєчасного корегування соціальної

© **І.І. НІКОЛІНА, М.В. БОНДАР, 2018**

політики. Модель оцінювання не постійна категорія: динаміка структури суспільства зумовлює зміну цілей управління і, відповідно, критеріїв та показників його ефективності.

Демократизація суспільства, реформування політичної сфери, ринкові перетворення та процеси європейської інтеграції суттєво змінюють наші уявлення про цілі, критерії та механізми функціонування соціальної сфери, відповідно повинна формуватися і оновлена соціальна політика.

Тож постає необхідність у наведенні практичного прикладу побудови моделі оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком та її практичної апробації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою оцінювання та пошуку критеріїв ефективності управління загалом та регіональним соціальним розвитком зокрема, створенням методик оцінювання займалися С. Бугай [1], Г. Калетнік [8], О. Коротич [2], О. Лазарева [3], Е. Лібанова [4, 7], А. Мазур [8], С. Мазур [9], І. Ніколіна [5, 6], О. Шаманська та інші.

Формулювання цілей статті. Попри тривалий період розвитку методів та спеціальних технологій оцінювання, відсутній уніфікований підхід до їх розробки, інтерпретації і використання у системі регіонального управління соціальним розвитком. Сьогодні залишає відкритими для дослідження питання методології оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком та її практичної апробації, що й зумовило мету дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під управлінням регіональним соціальним розвитком розумітимемо цілеспрямований вплив органів державної влади, органів управління регіону та громадських організацій на процеси соціального розвитку регіональних систем завдяки реалізації соціальної політики [5, с. 64].

Виняткове місце в оцінюванні ефективності управління соціальним розвитком регіонів посідають критерії (індикатори) і показники.

О. Лазарева зазначає, що виокремлюють економічні, соціальні та екологічні індикатори управління регіональним розвитком. До економічних відносять виробничо-економічні, структурні, інвестиційні та фінансові індикатори, індикатори науково-технологічного потенціалу та зовнішньоекономічної діяльності. До соціальних належать показники життєвого рівня населення, соціальної інфраструктури, стану трудових ресурсів, здоров'я населення, демографічної та криміногенної ситуації. До екологічних індикаторів відносять показники стану природного середовища, антропогенного впливу на природне середовище, показники використання природних ресурсів [3].

Під час розроблення методики діагностики ефективності управління соціальним розвитком регіону доречним є використання індикаторів регіонального індексу людського розвитку (РІЛР), які запропоновані задля пристосування глобальних ідей вимірювання людського розвитку до реалій України.

У загальному вигляді модель оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком можна представити як функцію багатьох змінних (1):

$$I_t = F(X_1, X_2, \dots, X_n), \quad (1)$$

де I_t – оцінка ефективності управління регіональним соціальним розвитком в момент часу t ;

X_1, X_2, \dots, X_n – вектор-індикатори ефективності управління регіональним соціальним розвитком у момент часу t .

Кількість показників та груп індикаторів, до яких вони належать, може варіюватися. У монографії “Управління соціальною сферою регіону” синтезовано їх ієрархічну структуру [6], в якій кожний показник має самостійне значення і водночас є складовою відповідно до оцінки вектор-індикаторів ефективності управління регіональним соціальним розвитком у момент часу t :

x_1 – вектор-індикатор матеріального добробуту;

x_2 – вектор-індикатор демографічного розвитку;

x_3 – вектор-індикатор рівня освіти;

x_4 – вектор-індикатор розвитку ринку праці.

Ми вважаємо, що запропонована система індикаторів відтворює кількісні та якісні аспекти динаміки ефективності управління регіональним соціальним розвитком, які доповнюють один одного і дають можливість одержати інформативну й цілісну характеристику регіонального соціального розвитку, оцінити умови його формування і змін.

Необхідною умовою достовірності результатів оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком має бути надійність показників, які деталізують результати управління.

Оцінити демографічний розвиток можна завдяки наступним показникам: середня очікувана тривалість життя при народженні без диференціації за статтю (років); коефіцієнт смертності немовлят, тобто дітей у віці до 1 року (‰); сальдо міграції (тис. чол.); коефіцієнт інтенсивності сальдо міграції (‰).

При вимірюванні результатів управління в освітній галузі обраховуватимемо показники, що репрезентують грамотність, кваліфікованість та освіченість населення: охоплення дітей дошкільними закладами (%); охоплення дітей та підлітків базовою середньою освітою (%); чисельність здобувачів освіти закладів вищої освіти 1-2 рівня акредитації в розрахунку на 1000 осіб відповідного віку (%); чисельність студентів закладів вищої освіти 3-4 рівня акредитації в розрахунку на 1000 осіб відповідного віку (%).

Матеріальний добробут населення – ще один аспект соціального розвитку, який діагностуватимемо. При цьому будемо використовувати наступні показники: середньомісячна заробітна плата (грн); середньомісячний розмір пенсії (грн); чисельність населення із середньодушовими загальними доходами у місяць нижчими прожиткового мінімуму (у % до загальної чисельності населення регіону); децильний коефіцієнт диференціації загальних доходів населення (разів).

При вимірюванні розвитку ринку праці ми скористаємось наступними показниками: рівень економічної активності міського населення (%); рівень зайнятості міського населення (%); рівень безробіття міського населення за методологією Міжнародної організації праці (МОП) (%); співвідношення рівнів зареєстрованого безробіття та визначеного за методологією МОП (коефіцієнт); співвідношення середньомісячної заробітної плати із законодавчо встановленим прожитковим мінімумом для працездатних осіб (%).

Усі відібрані показники є іменованими величинами, тому необхідною процедурою методики є попереднє нормування досліджуваних показників, яке забезпечить їх порівнюваність та співставність.

Враховуючи те, що ми використовуватимемо показники-стимулятори, зростання яких сприяє збільшенню інтегральної оцінки ефективності управління регіональним соціальним розвитком та показники-дестимулятори, внаслідок зростання яких знижується значення показника інтегральної оцінки, нормування виконуватимемо за різними виразами, що пов'язано з необхідністю уніфікації тих складових, за якими ранжування здійснюється від мінімального до максимального значень, та тих, за якими воно виконується в протилежному напрямку.

Для нормування було обрано вирази (2), (3):

- для показників-дестимуляторів (2):

$$X_{ij} = \frac{x_{i \max} - x_i}{x_{i \max} - x_{i \min}}, \quad (2)$$

- для показників-стимуляторів (3):

$$X_{ij} = \frac{x_i - x_{i \min}}{x_{i \max} - x_{i \min}}, \quad (3)$$

де x_i – значення i -го показника в момент часу t ;

$x_{i \min}$ – найменший серед відповідних часових показників;

$x_{i \max}$ – найбільший серед відповідних часових показників.

Для застосування моделі оцінки ефективності управління регіональним соціальним розвитком необхідно використати підмоделі оцінки кожної з груп індикаторів (4):

$$f_i(X_i) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \overline{X}_i, \quad (4)$$

де \overline{X}_i – вектор-стовпець унормованих показників індикатора;

n – кількість показників відповідного індикатора.

На основі вищевикладеного визначимо цільову функцію ефективності управління регіональним соціальним розвитком, як систему з чотирьох складових.

Модель оцінки ефективності управління регіональним соціальним розвитком (5) отримуємо за допомогою сукупного показника, який формується множиною часткових параметрів, отриманих за розрахунком відповідних підмоделей:

$$I_t = \sum_{i=1}^4 \alpha_i f_i(X_i), \quad \sum_{i=1}^n \alpha_i = 1, \quad \alpha_i \neq 0, \quad (5)$$

де I_t – оцінка ефективності управління регіональним соціальним розвитком у момент часу t ;

α_i – вага i -ї складової при розрахунку інтегральної оцінки ефективності управління регіональним соціальним розвитком;

$f_i(x_t)$ – оцінка i -ї складової ефективності управління регіональним соціальним розвитком у момент часу t .

Результат розрахунку кожної підмоделі передбачає визначення питомої ваги значущості. Ця вага становить для матеріального добробуту, демографічного розвитку, рівня освіти, ринку праці відповідно 0,4; 0,3; 0,2; 0; вона визначена на основі узагальнення [4] та результатів експертного оцінювання [6].

Значення I_t має інтервал варіації – (0;1). Найкраща інтегральна оцінка ефективності управління регіональним соціальним розвитком у той період, коли індекс I_t приймає значення, близьке до “1” і найгірший – в якому близьке до “0”. Запропонована модель є відкритою для внесення логічних змін та доповнень.

Розподіл груп регіонів на кластери з використанням рейтингових значень за бальною системою дозволить нам виділити 5 кластерів, у яких соціальна ситуація має близькі та подібні показники: А – оптимістичний [1; 0,6]; В – динамічний [0,5; 0,6]; С – середній [0,4; 0,5]; D – стагнаційний [0,3; 0,4]; Е – кризовий [0; 0,3].

Інтегральну оцінку соціального розвитку регіонів України здійснено впродовж 2007-2016 рр. за даними Держкомстату України (рис. 1).

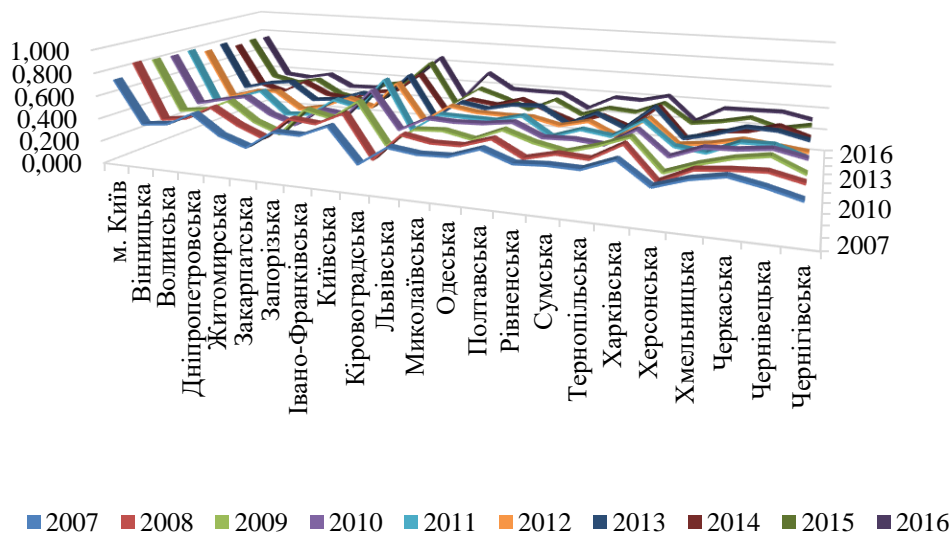

Рис. 1. Результати оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком

Джерело: розраховано авторами за даними Державної служби статистики України

Наголосимо, що результати оцінювання щодо усіх територіально-адміністративних одиниць України є адекватними, оскільки здійснювалися збір та первинний аналіз наявних статистичних даних, в тому числі, й щодо тимчасово окупованих територій. Ми не висвітлюємо результати оцінювання ефективності управління соціальним розвитком Донецької, Луганської областей, АР Крим та м. Севастополь впродовж 2007-2016 рр. за відсутності фактичних даних протягом останніх років. Впродовж 2007-2012 не спостерігалися ні найменші, ні найбільші значення серед відповідних часових показників соціального розвитку Донецької, Луганської областей, АР Крим та м. Севастополь, які використовуються у (2), (3) і враховуються під час обчислення I_t для кожного регіону.

Проведене ранжування регіонів щодо соціального розвитку виявило, що на першому та другому місці знаходиться м. Київ та Київська область відповідно. У столиці прослідковується оптимістичний прогноз соціального розвитку і вона утримує першість з усіх діагностованих аспектів соціального розвитку. Наступні місця належать Харківській та Львівській області, однак їх домінування не є таким виразним. На протилежному боці шкали розмістились Кіровоградська, Закарпатська та Рівненська області (табл. 1).

Таблиця 1

Результати ранжування регіонів щодо ефективності управління регіональним соціальним розвитком

Область/Рік	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
м. Київ	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Вінницька	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Волинська	D	D	D	C	D	C	C	E	D	D
Дніпропетровська	C	C	C	C	C	C	C	C	D	D
Житомирська	D	D	D	D	E	E	D	D	E	E
Закарпатська	E	E	E	E	E	D	D	E	E	E
Запорізька	C	C	C	C	C	C	C	D	D	D
Івано-Франківська	C	C	C	D	D	D	D	D	C	C
Київська	B	B	B	A	A	B	A	B	A	A
Кіровоградська	E	E	E	D	E	E	E	E	E	E
Львівська	D	C	D	C	C	C	D	D	C	B
Миколаївська	D	D	C	C	D	D	D	D	D	D
Одеська	D	D	D	C	D	D	C	C	E	D
Полтавська	C	C	C	C	C	D	C	D	D	D
Рівненська	D	D	D	D	E	D	E	E	E	E
Сумська	D	D	D	D	D	D	C	D	D	D
Тернопільська	D	D	C	D	D	E	E	E	D	D
Харківська	C	B	B	C	B	C	B	C	C	C
Херсонська	E	E	E	E	D	E	E	E	E	E
Хмельницька	D	D	D	D	E	E	D	E	E	D
Черкаська	C	D	C	C	D	D	D	E	D	D
Чернівецька	D	C	C	C	D	D	D	D	E	D
Чернігівська	D	D	D	D	D	E	D	E	D	D

Джерело: розраховано авторами

Результати оцінювання управління регіональним соціальним розвитком Вінницької області впродовж 2007-2016 рр. репрезентують негативну тенденцію ефективності і щодо складових ефективності управління регіональним соціальним розвитком (матеріального добробуту *M*, демографічного розвитку *D*, рівня освіти *O*, розвитку ринку праці *R*), і загалом соціального розвитку регіону *I* (рис.2).

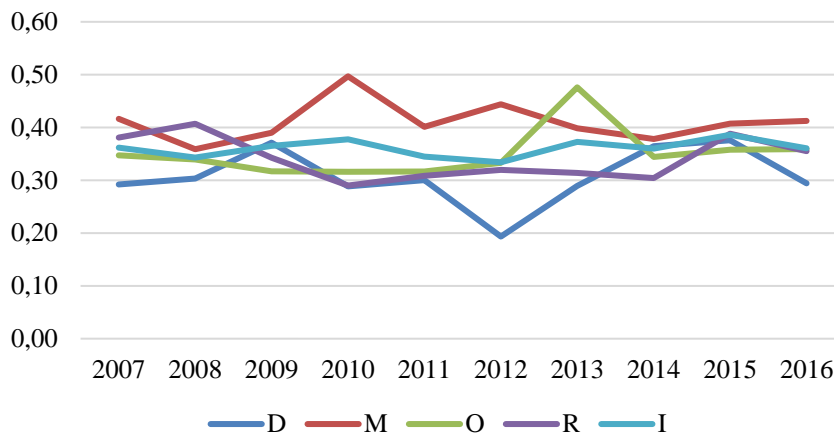

Рис. 2. Результати оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком Вінницької області

Джерело: розраховано авторами

Починаючи з 2007 року, спостерігається процес спаду та стагнації, який продовжується до 2016 року.

Висновки. Отже, використання розробленої та апробованої моделі оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком забезпечить обґрунтованість порівнянь ефективності управління регіональним соціальним розвитком як окремих регіонів України, так і динаміку впродовж досліджуваного періоду для певного регіону. У статті продемонстрована можливість як визначення найбільш сильних й проблемних регіонів України щодо ефективності управління регіональним соціальним розвитком, так і виконання методологічно коректних зіставлень за інтегральним індексом або його складовими – індексами матеріального добробуту, демографічного розвитку, рівня освіти, розвитку ринку праці.

До перспективних напрямів подальших досліджень можна віднести: наукове обґрунтування та адаптацію розробленої моделі щодо можливості її використання на рівні районів області або ж територіальних громад.

Список використаних джерел

1. Бугай С.М. Рейтингова оцінка соціально-економічного розвитку регіонів як інструмент впровадження державної регіональної політики / С.М. Бугай // Моделювання та інформатизація соціально-економічного розвитку України: зб. наук. праць ОРІДУ. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2013. – Вип. 5. – С. 91-102.
2. Коротич О.Б. Державне управління регіональним розвитком України: [монографія] / О.Б. Коротич. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ – Магістр, 2006. – 220 с.
3. Лазарева О.В. Діагностика соціально-економічного стану регіону [Електронний ресурс] / О.В. Лазарева // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2014. – С. 65-71.
4. Людський розвиток регіонів України: методика оцінки та сучасний стан / Е.М. Лібанова [та ін.]; Рада з вивчення продуктивних сил України НАНУ. – К., 2002. – 124 с.
5. Ніколіна І.І. Теоретичні засади оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком / І.І. Ніколіна, М.В. Бондар // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – №4(20). – С. 63-71.

6. Ніколіна І.І. Управління соціальною сферою регіону: монографія / І.І. Ніколіна. – Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2015. – 208 с.

7. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е.М. Лібанової, акад. НААН України М.А. Хвесика. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 776 с.

8. Калетнік Г. М. Науково-теоретичні засади формування та розвитку людського капіталу в сільських територіях / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2016. - № 10. - С. 7-25.

9. Мазур С. А. Інфраструктурне забезпечення розвитку сільських територій / С. А. Мазур // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. - № 3. - С. 96-105.

Список джерел у транслітерації/References

1. Buhai, S.M. (2013) Reitynhova otsinka sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehioniv yak instrument vprovadzhennia derzhavnoi rehionalnoi polityky [Rating assessment of socio-economic development of regions as an instrument for the implementation of state regional policy]. *Modeliuvannia ta informatyzatsiia sotsialno-ekonomichnoho rozvytku Ukrainy - Modeling and informatization of social and economic development of Ukraine: Collection of scientific works ORIPA, (Vols. 5), (pp. 91-102).* Odesa: ORIPA NAPA [in Ukrainian].

2. Korotych, O.B. (2006). *Derzhavne upravlinnia rehionalnym rozvytkom Ukrainy [Public administration of regional development of Ukraine].* Kharkiv : Vyd-vo KharRI NAPA [in Ukrainian].

3. Lazarieva, O.V. (2014) Diahnostyka sotsialno-ekonomichnoho stanu rehionu [Diagnostics of the socio-economic status of the region]. *Visnyk ahrarynoi nauky Prychornomoria - Bulletin of the Agrarian Science of the Black Sea Region, 65-71* [in Ukrainian].

4. Libanova, E.M. (Eds.), Council for the Study of Productive Forces of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine. (2002) *Liudskyyi rozvytok rehioniv Ukrainy: metodyka otsinky ta suchasnyi stan [Human development of the regions of Ukraine: assessment method and current state].* Kyiv [in Ukrainian].

5. Nikolina, I.I. Bondar, M.V. (2017) Teoretychni zasady otsiniuvannia efektyvnosti upravlinnia rehionalnym sotsialnym rozvytkom [Theoretical bases of evaluation of the effectiveness of management of regional social development]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economy. Finances. Management: topical issues of science and practice, №4(20), 63-71* [in Ukrainian].

6. Nikolina, I.I. (2015) *Upravlinnia sotsialnoiu sferoiu rehionu [Management of the social sphere of the region].* Vinnytsia: VTEI KNTU [in Ukrainian].

7. Libanova, E.M. (Eds.), Khvesyk, M.A. (2014) *Sotsialno-ekonomichnyi potentsial staloho rozvytku Ukrainy ta yii rehioniv: natsionalna dopovid [Socio-economic potential of sustainable development of Ukraine and its regions: national report].* Kyiv: PI IEESD of the NAS of Ukraine [in Ukrainian].

8. Kaletnik H. M. and Mazur A.G. (2016) Naukovo-teoretychni zasady formuvannia ta rozvytku liudskoho kapitalu v silskykh terytoriiakh [Theoretical and theoretical foundations of the formation and development of human capital in rural areas]. *Economy. Finances. Management: topical issues of science and practice. Vol. 10. 7-25* [in Ukrainian].

9. Mazur S.A. (2017) Infrastrukturne zabezpechennia rozvytku silskykh terytorii [Infrastructure provision of rural areas development]. *Economy. Finances. Management: topical issues of science and practice. Vol. 3. 96-105* [in Ukrainian].

ANNOTATION
EVALUATION OF EFFECTIVENESS OF REGIONAL SOCIAL
DEVELOPMENT MANAGEMENT

NIKOLINA Iryna,
Candidate of Sciences in Public Administration,
Associate Professor of Economic Cybernetics
and Information Systems Department,

BONDAR Maryna,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Economic Cybernetics
and Information System Department,
Vinnitsia Institute of Trade and Economics of
Kiev National Trade and Economic University
(Vinnitsia)

The article proposes a model for assessing the effectiveness of management of regional social development and its practical approbation.

It is noted that assessing the social development of the regions will ensure the identification of social problems and, accordingly, will serve as an information base for timely policy correction. The valuation model is not a constant value: the dynamics of the structure of society determines the change in management objectives and the criteria for its effectiveness. Democratization of society, political reform, market transformations and the processes of European integration significantly change our understanding of the goals, criteria and mechanisms for the functioning of the social sphere, and accordingly, an updated social policy should also be formed. It is noted that during the development of the methodology for assessing the effectiveness of management of regional social development, it is appropriate to use the indicators of the regional index of human development of Ukraine, which are a generalization of the phenomena and processes existing in the society. It is proposed to combine primary indicators of human development into four main blocks, after what the index will be calculated: material well-being; demographic development; the level of education; development of the labor market. Practical approbation of a model for assessing the effectiveness of management of regional social development is demonstrated. It is proved that the use of the method of assessing the effectiveness of management of regional social development ensures both: the validity of comparisons of the management effectiveness of regional social development in individual regions of the country and the dynamics over a certain period for a particular region; and it allows to carry out methodologically correct comparisons both for the integral index and for its components – indices of certain aspects of development; helps identify the most powerful and problematic regions.

Keywords: evaluation, social development, efficiency of management, indicators of efficiency of management of regional social development, indicators of efficiency, rating.

Tabl. 1. Fig. 2. Lit. 9.

АННОТАЦИЯ ОЦЕНИВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ РЕГИОНАЛЬНЫМ СОЦИАЛЬНЫМ РАЗВИТИЕМ

НИКОЛИНА Ирина Ивановна,
кандидат наук по государственному управлению,
доцент кафедры экономической кибернетики и информационных систем,

БОНДАРЬ Марина Валериевна
кандидат педагогических наук, доцент,
доцент кафедры экономической кибернетики и информационных систем,
Винницкий торгово-экономический институт
Киевского национального торгово-экономического университета
(г. Винница)

В статье предложена модель оценивания эффективности управления региональным социальным развитием и её практическая апробация.

Доказано, что невзирая на достаточно длительный период развития методов и использования отдельных специальных технологий, отсутствует унифицированный подход к их разработке, интерпретации и использованию в системе регионального управления социальным развитием, поэтому появляется необходимость практического примера построения модели оценивания эффективности управления региональным социальным развитием и её реализацией. Обратим внимание, что во время разработки методики оценивания эффективности управления региональным социальным развитием уместным является использование индикаторов регионального индекса человеческого развития для Украины, которые являются обобщением явлений и процессов, существующих в социуме. Предложено объединить первичные показатели человеческого развития в четыре основных блока, за которыми в дальнейшем и будет рассчитываться индекс: материальное благосостояние; демографическое развитие; уровень образования; развитие рынка труда. Продемонстрирована практическая апробация модели оценивания эффективности управления региональным социальным развитием. Доказано, что использование методики оценивания эффективности управления региональным социальным развитием обеспечивает как обоснованность сравнений эффективности управления региональным социальным развитием отдельных регионов страны, так и динамику в течение определенного периода для отдельного региона; позволяет выполнять методологически корректные сопоставления как по интегральному индексу, так и по его составляющим – индексам отдельных аспектов развития; способствует определению наиболее сильных и проблемных регионов.

Ключевые слова: оценивание, социальное развитие, эффективность управления, индикаторы эффективности управления региональным социальным развитием, показатели эффективности, рейтинг.

Табл. 1. Рис. 2. Лит. 9.

Інформація про авторів

НИКОЛИНА Ірина Іванівна – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25, e-mail: nikira1205@gmail.com).

БОНДАР Марина Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25, e-mail: mara01@ukr.net).

NIKOLINA Iryna – Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor of Economic Cybernetics and Information Systems Department, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of Kiev National Trade and Economic University (21036, Vinnytsia, 25, Khmelnytsky Highway, e-mail: nikira1205@gmail.com).

BONDAR Maryna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Economic Cybernetics and Information System Department, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of Kiev National Trade and Economic University (21036, 25, Vinnytsia, Khmelnytsky Highway, e-mail: mara01@ukr.net).

НИКОЛИНА Ирина Ивановна – кандидат наук по государственному управлению, доцент кафедры экономической кибернетики и информационных систем, Винницкий торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета (21036, г. Винница, ул. Хмельницкое шоссе, 25, e-mail: nikira1205@gmail.com).

БОНДАРЬ Марина Валериевна – кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры экономической кибернетики и информационных систем, Винницкий торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета (21036, г. Винница, ул. Хмельницкое шоссе, 25, e-mail: mara01@ukr.net).

